

OKRAJNI LJUDSKI ODBOR

Poročilo sveta za delo za leto 1956

(Nadaljevanje)

Nekateri zagovarjajo ostrejši, drugi pa milejši kurz pri izpitih. Pravilno rešitev vprašanja bi predstavljal izdelan minimalni program v zveznem merilu, ki bi ga lahko republike za svoje območje dopolnile. Nevzdržno pa je sedanje stanje neenakih programov in kriterijev za polaganje izpitov.

Izpitna komisija v Litostroju je za polaganje izpitov za visoko kvalificirane delavce izdelala obširen interni program, ki se ga glede obsega poslužujejo tudi ostale komisije. Ta program pa ni dostopen kandidatom. Tudi izpitna komisija pri Združenju gradbenih podjetij in industriji gradbenega materiala LRS je izdelala program za gradbeno stroko, ki pa ga lahko dobi vsak kandidat. Ti programi so po vsebini obširni in težki. Zato se malo kandidatov prijavi k izpitu brez predhodnega tečaja. Preko 90% vseh kandidatov, ki so v letu 1956 položili izpit, je predhodno posečalo od 2 do 9 mesecev trajajoči tečaj. Tečaji so se vršili pri Združenju gradbenih podjetij, Elektrotehniškem društvu LRS, Združenju šoferjev in avtomehaničev LRS ter v podjetjih Litostroj, Sumi, Kemična tovarna, Alko, Tobačna tovarna, Žaga v Ljubljani, Geološki zavod, Utensilia in JDŽ. V tovarni Titan v Kamniku se je tečaj pričel leta 1954 in se bo končal v aprilu 1957. Učni načrt obsega 470 predavateljskih ur.

Izpitni se opravljajo pri izpitnih komisijah pri Tajništvu za delo in pri izpitni komisiji pri Okrajni obrtni zbornici. Pri prvih polagajo izpite kandidati iz industrije. Opravljajo se pretežno v ljubljanskih podjetjih, le iz usnjarske stroke v Domžalah, tekstilne v Jaršah in izdelovalci lesenih glasbenih instrumentov v Melodiji v Mengšu. Za nekatere poklice polagajo kandidati izpite v podjetjih, kjer so zaposleni, ker v okraju ni primernega podjetja. V lastnem podjetju opravljajo izpite tudi večje skupine kandidatov, kadar le-to organizira pripravljalni tečaj in kandidati ne morejo zapustiti podjetja v velikem številu naenkrat. Tedaj komisija posameznikom določi izdelek, ki ga izdelujejo pod kontrolo komisije.

V smislu prej navedenega Pravilnika se za opravljanje strokovnih izpitov za kvalificirane delavce postavi v vsakem okraju izpitno komisijo, za visokokvalificirane delavce pa se določijo sedeži izpitnih komisij. V Ljubljani se pred izpitno komisijo za kvalificirane delavce opravljajo izpiti za nekatere poklice tudi iz drugih okrajev in sicer za poklice:

mlekar: iz območja vse LR Slovenije;
govedar: iz OLO Kranj, Gorica, Koper in Trbovlje;

konjar: iz OLO Kranj, Kočevje, Trbovlje in Novo mesto;
prašičjerejec: iz OLO Kranj, Trbovlje, Gorica in Koper;
kletar: iz OLO Kranj in Trbovlje;
poljedelec: iz OLO Kranj, Gorica in Koper;
traktorist: iz OLO Kočevje, Kranj, Gorica, Trbovlje in Koper;
čebelar: iz vse LR Slovenije;
sladkovodni ribič: iz vse LR Slovenije;

za vse poklice grafične stroke: iz vse LR Slovenije;
voznik motornih vozil: iz OLO Kočevje, Novo mesto, Kranj, Gorica in Koper;

misije, kjer pridejo v poštev, seveda tako, da naj bo sedež komisije tam, kjer je ustrezna panoga dela najmočnejša. Nepravilno je namreč odvzemati nekemu okraju pristojnost skrbi za strokovno usposabljanje kadrov na njegovem območju, zlasti, če ima ta za to pogoje in jo istočasno naprtiti drugemu okraju izven tega območja. Če bi obstajali republiški izpitni programi, bi bila zagotovljena tudi enotnost programa oziroma poslovanja vseh komisij. Svet je tudi v tem smislu predlagal republiškem organu spremembo ustreznih zakonskih predpisov.

VABILO

na 13. sejo Mestnega sveta

Na osnovi 134. člena Statuta Okraja Ljubljana sklicujem

13. SEJO MESTNEGA SVETA

ki bo v petek, dne 14. junija 1957, ob 16.30 v sejni dvorani na Magistratu v Ljubljani

Predlagam naslednji dnevni red:

1. Sklepanje o občinskih dokladi za občine na območju mesta Ljubljane. Morebitno odsotnost javite skupščinski pisarni OLO, Kresija, soba št. 16 (telefon 21-939)

Predsednik Mestnega sveta:
dr. Marijan Dermastia l. r.

33 poklicev gradbene stroke, gradbenega materiala in kovinske stroke: iz OLO Gorica, Kočevje, Koper, Kranj, Novo mesto in Trbovlje.

Za visokokvalificirane delavce vseh poklicev in strok opravljajo izpite pred tukajšnjo komisijo kandidati iz OLO Ljubljana, Kočevje in Koper. Za nekatere poklice pa tudi od druge, in sicer: za vse grafične stroke: iz vse LR Slovenije;

voznik motornih vozil: iz OLO Kočevje, Novo mesto, Kranj, Koper in Gorica;

33 poklicev iz gradbene stroke, gradbenega materiala in kovinske stroke: iz OLO Gorica, Kočevje, Koper, Kranj, Novo mesto in Trbovlje.

Iz prednjih podatkov sledi, da pred izpitnimi komisijami OLO Ljubljana polagajo izpite za kvalificiranega delavca iz 4 poklicev kandidati iz vse republike, iz 40 poklicev pa kandidati iz 3 do 7 okrajev: za visokokvalificiranega delavca polagajo pred tukajšnjimi izpitnimi komisijami izpite kandidati iz vseh poklicev in strok iz 3 okrajev, iz vseh poklicev ene stroke iz vse republike, iz 34 poklicev pa iz 6-7 okrajev. Upoštevajoč načela sedanega samoupravnega sistema smatra Svet za delo, da morajo ostali okraji imenovati svoje izpitne ko-

Pri okrajni obrtni zbornici opravljajo izpite za naziv »obrotni pomočnik« in »mojster«. Izpitne komisije razpolagajo s tiskanimi učnimi programi in načrti za praktično delo vajencev v obrtnih obratih in s programi za pomočniške in mojstrske izpite, ki jih je izdala Obrtna zbornica LRS.

Kandidatom v industriji dela pri izpitih največ preglastic teoretični del iz splošnih predmetov: slovenščina, računstvo in zakonodaja. Zanimivo je, da kandidati v pretežni večini ne uporabljajo slovenske terminologije za orodje, stroje in način izdelave ter uporabljajo popačene nemške izraze. Znanje obrtnega pomočnika je približno enako znanju kvalificiranega delavca v industriji, znanje visokokvalificiranega delavca pa glede na sedanje zahteve pri polaganju izpitov prekaša sedanje znanje obrtnega mojstra. To je tudi razlog za dogodek, ko so se na primer 2 livarja iz industrije med posečanjem tečaja za doseg visoke kvalifikacije prijavila za polaganje izpita Republiški obrtni zbornici, ki ju je — kar je nepravilno — sprejela. Ko sta z lahkoto opravila izpit, sta minirala tečaj s propagando, naj se kandidati ne mučijo, pač pa naj se prijavijo obrtni zbornici, kjer je položitev izpita lažja. Nasprotno tej trditvi pa se med delavstvom čestokrat

pojavi mnenje, da je mojstrski naziv višji kot visoko kvalificiran. Nepravilni so tudi predpisi, ki določajo, da je za doseg mojstrskega naziva potrebna samo 4-letna pomočniška doba, dočim se v industriji zahteva za doseg visoke kvalifikacije 7-letni staž kvalificiranega delavca. Kvalificirani delavci obiskujejo 2-9-mesečne tečaje, v obrti pa le 4-dnevne. Ker je problematiko usposabljanja kadrov treba deliti na dva dela, kajti v industriji je drugačna kot v obrti, in ne moremo zahtevati, da je potrebno znanje kvalifikacije enako v industriji in obrti, je glede na različne potrebe v industriji in obrti in tudi iz tega vidika potrebno sedanje različne kriterije vskladiti z dejansko potrebo po znanju in kvalifikacijah ene in druge stroke.

V letu 1956 je delalo pred tukajšnjimi komisijami 1784 kandidatov izpite in sicer 1457 za kvalificiranega delavca, 347 pa za visokokvalificiranega delavca. Na območju ljubljanskega okraja jih odpade 1196 ali 67% in sicer: 961 kvalificiranih in 235 visokokvalificiranih delavcev. Na ostale kraje jih odpade 588 ali 33% in sicer 476 kvalificiranih in 112 visokokvalificiranih. Od skupnega števila izpitov odpade na izpite za kvalificiranega delavca 80%, za visokokvalificiranega delavca pa 20%.

Pri Okrajni obrtni zbornici je opravilo izpit za obrtnega pomočnika 1029 kandidatov, od tega iz privatnega sektorja 595, iz socialističnega pa 434. Ker je privatni sektor dokaj močnejši od socialističnega, sledi iz prejšnjega podatka, da se iz privatnega sektorja rekrutira manj vajencev, kot iz socialističnega sektorja.

Evidenca kadrov

Predpogoj za uspešno načrtno usposabljanje in usmerjanje kadrov v gospodarstvu je pregled čez obstoječe kadre po strokah, kvalifikacijah, starosti in spolu. Doslej te evidence ni, ker je noben organ ne vodi, niti statistični. Obstaja evidenca o opravljenih izpitih za kvalificirane in visokokvalificirane delavce, obrtne pomočnike in mojstre. Nikakega pregleda pa ni o ostalih stopnjah kvalifikacije, kakor tudi ne potrebe po vajencih. Zlasti je abstraktno število polkvalificiranih delavcev, ker podjetja z malimi izjemami sploh ne posvečajo pozornosti napredovanju nekvalificiranih delavcev, ki po poteku določene dobe v tej stopnji kvalifikacije avtomatično postanejo polkvalificirani. Gospodarske organizacije ne poznajo zadevnih predpisov, ki določajo postopek za izdajo dokumenta o polkvalifikaciji, ne predvidevajo pa posebnega izpita za to, kot se v praksi smatra in postopa. Običajno se pa o tem sploh ne ukrepa in se vprašanje postavi šele tedaj, ko delavec hoče opravljati izpit za kvalificiranega delavca in ga komisija pozove za predložitev listine o polkvalifikaciji. Zaradi teh nedostatkov so prikrajšani delavci.

Svet za delo je nameraval izvesti akcijo za popis vsega kadra v industriji in obrti, pa je od tega sklepa odstopil na predlog republi-

škega organa za delo, ki namerava v kratkem izvesti tako akcijo v republiškem merilu.

Vajenci

Z vprašanjem vajencev se bavijo vsi občinski ljudski odbori, organi za prosveto na okraju, obrtna in trgovinska zbornica ter združenja gradbenih podjetij, pa tudi Biro za posredovanje dela. Med njimi pa ni nobenega načrtnega sodelovanja oz. koordinacije.

Poseben problem predstavlja šolska izobrazba vajencev. Nivo te izobrazbe je silno nizek, če upoštevamo, da je znašalo povprečje šolske izobrazbe ob zaključku osnovnega šolanja v letu 1956 6 razredov osnovne šole. To povzroča težave pri samem vključevanju vajencev, ker nimajo predpisane izobrazbe za določen poklic, v veliki meri pa vpliva na uspehe vajencev tekom učne dobe. Prosvetni organi so mnenja, da bi se vstop v nižje strokovne šole smel omogočiti le tistim vajencem, ki so dovršili osemletko. Vendar je Svet za delo mnenja, da se bomo še dokaj časa morali zadovoljiti z izobrazbo mladine kot do sedaj, če hočemo oskrbeti našemu gospodarstvu vsaj najpotrebnejše mlade kadre, zlasti, če upoštevamo, da le 30% sedanjih osemletk odgovarja zahtevam. Svet za delo si prizadeva, da bi nižje strokovne šole imele tak učni program, od katerega bodo absolventi lahko odnesli potrebno znanje in ga uporabili pri praktičnem delu po aktivni vključitvi v gospodarsko življenje.

V pogledu opravljanja izpitov vajencev po zaključku vajeniške dobe se ugotavlja, da delodajalci posvečajo vajencem tekom učenja premalo pozornosti. Upravni odbori gospodarskih organizacij bi v smislu obstoječih zakonskih predpisov morali na koncu vsakega šolskega leta organizirati izpit, na katerem bi preizkusili praktično znanje vajencev. Obrtna zbornica te izpite izvaja, v industriji pa tega ne izvajajo z izgovorom, da republiški organ k zveznemu predpisu od leta 1952 še ni izdal natančnejših pogojev in načina opravljanja izpitov. Cutimo veliko potrebo po takih izpitih, na katerih bi se pomanjkljivosti v znanju ali napačnih metodah učenja odpravljale vsako leto sproti. Pri končnih izpitih po 3 letih učne dobe je stvar že zamujena, ker je v vajencu že zakoreninjena.

Zanimiva je tudi ugotovitev, da vajenci ne znajo čitati načrtov in se iz njih ne spoznaajo. Mojmstri čuvajo načrte zaprte v predalih in prečestokrat ne želijo, da bi bili vajenci ali mladi kvalificirani delavci preveč samostojni in jih želijo obdržati v čim večji odvisnosti. Ugotovili pa so se tudi nasprotni primeri, da je vajenec moral opravljati delo kvalificiranega delavca, ta pa je šušmaril.

Organi delavskega samoupravljanja in ostali delodajalci bi morali zato posvečati več pozornosti vajencem in stremeti za tem, da jih usposobijo za čim boljše kvalificirane delavce in bi se morali zavdati, da so za to družbeno odgovorni.

Vključevanje vajencev

Za vključevanje vajencev v uk in zaposlitev deluje pri upravnem odboru Biroja za posredovanje dela posebna komisija za mladinska vprašanja, sestavljena iz zastopnikov političnih in družbenih organizacij. V programu vključevanja vajencev so bila predavanja, ki so se izvršila po vseh šolah z namenom, da se mladina, ki je v tem letu zaključila obvezno šolanje, pouči o

posameznih poklicih in strokah. Predavanja so bila namenjena tudi staršem. Vršila so se v 44 centrih, udeležilo pa se jih je 1020 roditeljev, 287 učiteljev in 1817 šolskih učencev; za njih so predavali strokovni učitelji.

Poleg predavanja je bila izvedena tudi anketa, ki je zajela 3312 učencev, od teh 1129 v mestu, 2138 pa na podeželju. 35,5% otrok se je odločilo za nadaljnji študij, 41,4% za učenje v gospodarstvu, 9,1% za delo v tovarnah, 10,8% za delo na kmetih, 3,2% pa je ostalo neodločenih. Zanimivo je, da se je v mestu za nadaljnji študij odločilo 72% otrok, na podeželju pa 17%. Podeželska dekleta so se odločila prvenstveno za šivilje, tovarne in kmečko delo, fantje pa za delo na kmetih in mižarje, le malo za ključavničarje in avtomehanike. V mestu so se fantje največ odločili za finomehaniko, električarstvo in radiomehaniko, skoraj nič pa za grafično, knjigovestvo in trgovsko stroko. Pri dekletih je največ zanimanja za šiviljsko in frizersko stroko.

Potrebe po vajencih so v našem okraju zelo velike. Rabili bi 1758 vajencev. Samo v Ljubljani 1186, medtem, ko se jih je prijavilo po anketi za uk 154. To pomeni, da bo treba dobiti vajence od zunaj. S tem pa se pojavi tudi problem stanovanja za vajence. Kapacitete obstoječih domov in internatov ne zadoščajo niti za najnujnejše potrebe. Zato je nujno pričeti reševati vprašanje gradnje novih vajenskih domov.

V letu 1956 je bilo vključenih v uk 1955 vajencev, od tega v Ljubljani 1422 (1075 fantov, 347 deklet). Po sektorju gospodarstva je bilo vključenih v socialistični 1183, v privatni pa 770. V primerjavi z letom 1955 se je število vključenih zmanjšalo za 170, kar brez dvoma ne vpliva dobro na razvoj in perspektivo kadrov našega gospodarstva. Svet je mnenja, da so eden osnovnih razlogov za tako vključevanje tudi slabi materialni pogoji vajencev v težjih strokah. Zato bi bilo umestno, urediti nagrajevanje vajencev tudi po teži dela. Nekatere stroke imajo izredno malo ali pa nič naraščaja, na primer podobarstvo, pletarstvo, usnjarstvo, vrvarstvo, kotlarstvo, krovstvo, kamnoseštvo, cemetinarstvo ter mlinska in pekovska stroka. Kritično je stanje v tiskarski in knjigovestski stroki. Nasprotno pa je mladina v nesorazmerno ogromnem številu zainteresirana za nekater stroke, na primer avtomehanika in finomehanika, v katerih so potrebe mnogo manjše od števila reflektantov. V trgovski stroki je pomanjkanje moškega naraščaja zelo kritično in je nevarnost, da bo v prihodnjih letih v trgovini občutno manjkali kvalificirani moški kader. Najbolj primanjkuje vajencev v mestu, kjer so potrebe velike, za uk pa se je odločilo majhno število učencev.

V letu 1956 je bilo razvezanih 310 učnih pogodb ali 15% od sklenjenih. 189 je bilo razvezanih po krivdi vajencev, 14 po krivdi mojstrov, 4 po krivdi podjetij, 11 zaradi prekinitve obrti, 7 zaradi bolezni vajencev, 36 sporazumno, 46 zaradi preselitve in 3 zaradi nadaljnega šolanja.

POSREDOVANJE DELA

S čedalje večjim utrjevanjem organizacije dela v gospodarstvu in stremljenjem za večjo produktivnost dela postaja tudi služba posredovanja dela odgovornejša. V tem položaju ni namreč edina njena dolžnost le posredovanje v tem smislu, da ljudje dobijo zaposlitev,

temveč gre tudi za to, da podjetja dobe tako delovno silo, ki v strokovnem, fizičnem in zdravstvenem pogledu ustreza njihovim potrebam.

V našem okraju je ta služba v okoliških občinah decentralizirana, v občinah v Ljubljani pa zanje opravlja posle okrajni Biro za posredovanje dela, razen izdajanja delavskih knjižic. Ker v smislu določil Zakona o pristojnosti občin in okrajev sodijo nekatere zadeve iz tega področja v pristojnost občin ki jih v smislu istih določil ni dopustno v pogledu pristojnosti prikrajševati in ker po obstoječih predpisih ustanovijo tudi občine posredovalnice za delo, pa tudi, ker so občine dolžne neposredno voditi računa o politiki zaposlovanja, bo Svet za delo razpravljal o možnosti prenosa poslov v občinsko pristojnost tudi v Ljubljani, v okrajnem merilu pa naj bi bil Biro za posredovanje dela kot nadzorni in koordinacijski organ, kot to določajo predpisi in linija decentralizacije v sedanjem samoupravnem sistemu. To je potrebno tembolj, ker tako težnjo kažejo sami občinski ljudski odbori.

Biro za posredovanje dela ima upravni odbor, ki sestoji iz 7 članov. Le-ta je imel 11 sej, na katerih je razpravljal poleg pritožb zoper prvostopne odločbe o priznanju oskrbnin tudi o vseh problemih posredovanja dela in zaposlovanja, ter dajal s svojim delom smernice Biroju za posredovanje dela. Posebno pozornost je posvečal zaposlovanju invalidov in poslovanju Zavoda za zaposlovanje invalidov in za delo manj zmognih oseb. Mnogo pozornosti je posvečal tudi vključevanju vajencev v uk in zaposlovanju mladine sploh. V ta namen je formiral tudi komisijo za mladinska vprašanja, ki jo vodi član upravnega odbora, sestavljajo pa jo zastopniki vseh organov, ki so zainteresirani pri tem vprašanju.

Uspehi zaposlovanja in stanje nezaposlenih:

V primerjavi z letom 1955 se je v letu 1956 delo v zaposlovanju oz. posredovanju zaposlitve povečalo. Opravljenih je bilo preko 10.000 razgovorov več, kar pomeni, da se gospodarske organizacije in posamezniki bolj poslužujejo organa za posredovanje dela. V preteklem letu je iskalo zaposlitve — prve in ponovne — 18.749 oseb ali 7409 več kot prejšnja leta. Napotnic za delo je bilo izdanih 14.373 osebam (9321 moških in 5052 žensk), brez napotnic neposredno po prijavi pa se je zaposlilo 2078 oseb. Od oseb, ki so iskale zaposlitve, je kvalificiranih delavcev 3112 moških in 892 žensk, nekvalificiranih delavcev 5860 moških in 5236 žensk, strokovnih uslužbencev 1043 moških in 1263 žensk, pomožnih uslužbencev 112 moških in 219 žensk, 733 vajencev in 277 vajenk.

Gornji podatki pa ne dokazujejo pojava brezposelnosti, temveč gre za ogromno fluktuacijo delovne sile. Tej je med drugim brez dvoma vzrok neenaka politika plač v posameznih podjetjih. Pri tem je značilno dejstvo, da je bilo danih ogromno število odpovedi delovnega razmerja s strani zaposlenih. Samo kvalificiranih delavcev je 1680 odpovedalo delovno razmerje. Brez dvoma je vzrok temu tudi stanovniški problem. Povprečna doba čakanja zaposlitve je bila 2 meseca in 11 dni, medtem ko je bila v letu 1955 skoraj 4 mesece.

Osebe, ki jim ni posredovana takojšnja zaposlitev, se registrirajo kot začasno nezaposlene. V letu 1956 jih je bilo registriranih 6650, od tega 2306 moških in 4344 žensk.

Med njimi je bilo 1698 oseb (567 moških in 1131 žensk), ki jim je bila služba odpovedana s strani delodajalca, na lastno željo odpovedanih 1778 (364 moških in 1414 žensk), disciplinskih odpovedi 176 (72 moških, 104 ženske), odpovedi zaradi bolezni 164 (66 moških, 98 žensk). Iz tega sledi, da od registriranih odpade 3816 oseb ali 57% na iskanje druge zaposlitve zaradi odpovedi. Za prvo zaposlitev je bilo registriranih 2409 oseb, oseb po prestopu kazni 97 (71 moških, 26 žensk), po odsluženju kadrovskega roka 203, oseb, ki po letu 1945 niso bile zaposlene, pač pa prej 125 (1 moški, 124 žensk).

V primerjavi z letom 1955 se je v preteklem letu znatno dvignilo število odpovedi po lastni želji ter število disciplinskih odpustov, naraslo pa je tudi število registriranih oseb za prvo zaposlitev. V tej zvezi je omeniti pozitivno vlogo predpisa o obveznem prijavljanju prostih delovnih mest, ki je v veliki meri odpravil anarhijo pri sprejemanju delovne sile na delo mimo evidence organov za posredovanje dela. Prav tako so k temu mnogo prispevali referenti na občinah, ki imajo zaradi bližine terena lažji pregled nad stanjem na terenu.

V letu 1956 je dvakrat ali večkrat iskalo zaposlitev 541 oseb (86 moških in 455 žensk), od katerih je znaten del delomrznih ali pa bolnih, pa tudi takih, ki so se zaposlili le za določeno dobo, ter takih, ki niso prestali preizkusne dobe.

Zaposlovanje ženske delovne sile:

V primerjavi z letom 1955 se je število nezaposlenih žena povečalo, prav tako pa se je povečalo število žena, ki so se zaposlile brez čakanja in posredovanja. Slednjemu je vzrok boljša povezava organov posredovanja dela z gospodarskimi organizacijami in večjo disciplino pri sprejemanju delovne sile na delo. Večja disciplina prijavljanja nezaposlenih oseb je vzrok, da je bilo konec leta 305 žensk več registriranih kot začasno nezaposlenih kot v prejšnjem letu. Izmed žensk, ki so se zaposlile, je 32% takih, ki so prvič stopile v delovno razmerje. Od števila zaposlenih je bilo 278 težko socialno in moralno ogroženih, nezaposlenih pa je ostalo 66. Po dolžini delovnega staža je bilo zaposlenih: brez staža 32,4%, do 1 leta 13,5%, do 2 let 9%, do 3 let 8%, do 5 let 11,9%, do 10 let 15,6%, do 15 let 4,6%, do 20 let 2,5%, do 25 let 1,6%, do 30 let 0,9%. Začasno nezaposlenih je ostalo: brez staža 21,9%, do 1 leta 14,6%, do 2 let 9,2%, do 3 let 6%, do 5 let 10,6%, do 10 let 30,5%, do 15 let 4,7%, do 20 let 1,9%, do 25 let 1,7% in do 30 let 0,8%. Ob koncu leta je ostalo skupaj začasno nezaposlenih 831 žensk, kar je 305 od prejšnjega leta.

(Nadaljevanje sledi.)

RAZPIS

Personalna komisija Okrajnega ljudskega odbora Ljubljana razpisuje

mesto načelnika

Tajništva za komunalne zadeve

Pogoji: tehnična fakulteta, oddelek za gradbeništvo, z daljšo prakso v operativi in upravni službi.

Plača po temeljni uredbi, dopolnilna plača in položajni dodatek.

Pravilno kolkovane prošnje z osebnim in strokovnim življenjepisom je vložiti do 1. julija 1957 v uradu tajnika, Mačkova ulica št. 1, soba št. 13/1.

Predpisi občinskih ljudskih odborov

115.

OBČINA GROSUPLJE

Na podlagi 1. in 2. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Temeljnega zakona o občinskih dokladi in o posebnem krajevnem prispevku (Uradni list FLRJ št. 19-241/57) in 24. člena Statuta občine Grosuplje je Občinski ljudski odbor Grosuplje na 19. redni seji dne 31. maja 1957 sprejel

ODLOK

o uvedbi občinske doklade od dohodkov od kmetijstva, samostojnih poklicev in od premoženj v letu 1957

1. člen

Na območju občinskega ljudskega odbora Grosuplje se pobira v letu 1957 občinska doklada na dohodnino od kmetijstva, samostojnih poklicev in premoženj.

2. člen

Občinska doklada na dohodek je dohodek občine za kritje komunalnih, gospodarskih, zdravstvenih, socialnih, kulturnih, prosvetnih in drugih potreb, predvidenih za l. 1957.

3. člen

Osnovo za občinsko doklado od kmetijstva tvori za leto 1957 ugotovljeni katastrski dohodek od kmetijstva.

Doklada se odmeri za posamezne katastrske občine po naslednjih stopnjah:

Katastrske občine:	Stopnje:
Grosuplje	13%
razen vasi Perovo	12%
Blečji vrh	10%
Ilova gora	10%
Luče	12%
Mali vrh	13%
Polica	12%
Ponova vas	12%
razen vasi Cerovo	10%
Račna	12%
Sela	13%
razen vasi Zg. Slivnica	12%
Slivnica	12%
Stara vas	12%
razen vasi Vel. Stara vas	13%
Stranska vas	13%
Smarje	13%
Vel. Lipljene	10%
Vino	10%
razen vasi Podgorica	12%
Žalna	13%
razen vasi Mala Loka in Plešivica	12%

4. člen

Zavezanci dohodnine od samostojnih poklicev in premoženj plačujejo občinsko doklado po davčni osnovi, ki je podlaga za odmero dohodnine od samostojnih poklicev in premoženj, izvzemši zavezanci za davek od dohodkov iz dopolnilnega delovnega razmerja in od honorarnega dela.

Občinska doklada se odmeri takole:

a) zavezanecem, ki se ukvarjajo s proizvodno obrtjo . . . 10% (sem spadajo: mizarji, kolarji, zidarji, mehaniki, elektromonteri, kovači, pletilje, slaščičarji in druge obrti, ki se ukvarjajo s proizvodnjo)

b) zavezanecem, ki se ukvarjajo z neproizvodno obrtjo . . . 3% (sem spadajo: čevljarji, krojači, šivilje, brivci, frizerji, so-

davičarji, prevozniki in ostala neproduktivna dejavnost)

c) zavezanci ostalih poklicev . . . 10% (sem spadajo: gostilne, veterinarji, zdravniki, odvetniki, duhovniki in ostali).

Občinska doklada se po tem členu ne odmerja tistim zavezanecem, katerih celokupni letni čisti dohodek ne presega 120.000 din.

5. člen

Občinska doklada se odmerja in plačuje v gotovini istočasno in na isti način, kakor odgovarjajoča dohodnina.

6. člen

Uredba o dohodnini (Uradni list FLRJ št. 18-56) z vsemi spremembami in dopolnitvami, odlok o stopnjah dohodnine (Uradni list FLRJ št. 15/57) ter uredba o prisilni izterjavi davkov in drugih proračunskih dohodkov veljajo kakor za odmero in pobiranje dohodnine, tudi za odmero in pobiranje občinske doklade.

7. člen

Davčne olajšave pri dohodnini se morajo upoštevati tudi pri občinski dokladi na odgovarjajočo dohodnino.

8. člen

Ta odlok začne veljati z dnem objave v »Glasniku«, uradnem glasilu OLO Ljubljana.

Grosuplje, 31. maja 1957.

Predsednik

Občinskega ljudskega odbora:
Anton Janežič l. r.

116.

OBČINA LITIJA

Na podlagi 2. odstavka 15. člena Zakona o občinskih ljudskih odborih (Uradni list LRS št. 1/52) v zvezi s 15. členom Uredbe o spremembah in dopolnitvah uredbe o potnih in selitvenih stroških (Ur. list FLRJ št. 26/56), drugega odstavka 1. člena Odloka o dnevnih in povračilih za ločeno življenje uslužbencev in delavcev okraja, občin in zavodov v Okraju Ljubljana (Glasnik OLO Ljubljana št. 100/56) in v soglasju z OLO Ljubljana, izdanem na seji okrajnega zbora in zbora proizvajalcev dne 19. aprila 1957, je Občinski ljudski odbor Litija na svoji 23. seji dne 10. maja 1957 sprejel naslednji

ODLOK

o povračilu stroškov za službena potovanja ali terensko delo, ki se opravlja v mejah občine Litija do 10 km oddaljeno od ožjega območja občine

1. člen

Za službena potovanja ali terensko delo uslužbencev in delavcev vseh državnih organov in zavodov na območju občine Litija, ki se opravlja v mejah do 10 km oddaljeno od ožjega območja občine se določijo tole povračilo stroškov:

a) za uslužbence, ki so razvrščeni od V. plačilnega razreda navzgor v znesku 580 din;

b) za uslužbence, ki so razvrščeni od X. do VI. plačilnega razreda in za visokokvalificirane delavce v znesku 540 din;

c) za druge uslužbence in delavce v znesku 450 din.

2. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku«, uradnem glasilu OLO Ljubljana.

Predsednik

Občinskega ljudskega odbora:
Miha Berčič l. r.

117.

Na podlagi 12. ter 2. točke 50. čl. Zakona o občinskih ljudskih odborih (Ur. list LRS št. 19/52), v zvezi s 3. členom Uredbe o pravicah ljudskih odborov, da lahko predpisujejo takse in prometni davek (Ur. list FLRJ št. 19/53 in 24/55) ter 2. člena priloge I/A-1-b-XX Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Uradni list FLRJ št. 34-371/55), skladno s predpisi Odloka o najvišjih stopnjah turistične takse v ljudski republiki Sloveniji (Ur. l. FLRJ št. 45-176/56), po predhodni pritrditvi OLO Ljubljana, na seji okrajnega zbora in zbora proizvajalcev dne 19. IV. 1957, je Občinski ljudski odbor Litija na svoji 23. redni seji dne 10. V. 1957 sprejel naslednji

ODLOK

o spremembi odloka o pobiranju turistične takse na območju občine Litija, objavljenega v »Glasniku« št. 65 z dne 24. avgusta 1956 tako, da se prečiščeno besedilo glasi:

1. člen

S tem odlokom se predpisujejo turistične takse za osebe, ki prenočujejo kot turisti v krajih na območju občine Litija.

2. člen

Za turista se smatra vsakdo, ki nima na območju občine svojega stalnega bivališča in prenočuje vsaj enkrat v obratih in v drugih prenočiščih, navedenih v 1. odstavku 4. člena tega odloka.

3. člen

Turistična taksa se pobira od nočnin.

4. člen

Turistično takso so dolžni plačevati turisti, ki prenočujejo v državnem, združenem in zasebnem gostišču oziroma gostinskem podjetju, v dijaških domovih in internatih ali v registrirani turistični sobi proti plačilu ustrezne nočnine, in sicer:

a) v glavni sezoni v času od 1. julija do 31. avgusta:

1. v restavracijah in hotelih kategorije C in D v višini 20 din za noč;

2. v drugih prenočiščih, v sobah, ki jih oddajajo zasebniki, v internatih, šolah in podobno v višini 15 din od noči;

b) izven glavne sezone, t. j. v ostalem času:

1. v restavracijah in hotelih kategorije C in D v višini 14 din za noč;

2. v drugih prenočiščih, v sobah, ki jih oddajajo zasebniki, internatih, šolah in podobno v višini 10 din za noč.

5. člen

Turistično takso so dolžna pobirati podjetja oziroma zasebniki istočasno z nočnino in jo oddajati do vsakega 3. v mesecu za nazaj občinskemu ljudskemu odboru v mesečnem obračunu.

6. člen

Člani sindikatov FLRJ, Zveze vojaških vojnih invalidov, Počitniške zveze Jugoslavije, Izvidniških organizacij Jugoslavije, »Partizana«, društva upokojencev, športnih organizacij, pripadniki JLA in Ljudske milice ter člani njihovih ožjih družin plačajo po 4. členu tega odloka, in sicer:

po točki a) 1 15 din;
po točki a) 2 10 din;
po točki b) 1 10 din;
po točki b) 2 5 din.

7. člen

Dohodke turistične takse uporabi občinski ljudski odbor za pospeševanje turizma.

Z občinskim proračunom se dohodki od turistične takse lahko v celoti prepustijo okrajnemu turističnemu društvu, da jih uporabi za izvršitev svojega delovnega programa.

8. člen

Ta odlok stopi v veljavo z dnem objave v »Glasniku«, uradnem glasilu OLO Ljubljana.

Predsednik

Občinskega ljudskega odbora:
Miha Berčič l. r.

118.

OBČINA

LJUBLJANA-BEŽIGRAD

Na podlagi 2. odstavka 15. člena Zakona o občinskih ljudskih odborih (Ur. list LRS 19/52), skladno z določili Zakona o pristojnosti občinskih in okrajnih ljudskih odborov (Ur. list FLRJ št. 34-371/55), v zvezi s 15. členom Uredbe o posojilih za gospodarske investicije (Ur. l. FLRJ št. 4-30/54) in 7. člena Uredbe o družbenih investicijskih skladih (Uradni list FLRJ št. 22-257/56) ter 76. člena Uredbe o gospodarjenju za osnovnimi sredstvi gospodarskih organizacij (Ur. l. FLRJ, št. 52-433/53) ter 4., 8., 10. in 23. člena Statuta občine Ljubljana-Bežigrad z dne 11. julija 1956, je občinski ljudski odbor Ljubljana-Bežigrad na predlog sklepa seje sveta za industrijo, trgovino in gostinstvo z dne 14. maja leta 1957, izdal sledeči

ODLOK

o ustanovitvi občinskega investicijskega sklada,

ki se v prečiščeno besedilo glasi:

1. člen

Ustanovi se investicijski sklad občine Ljubljana-Bežigrad kot družbeni sklad. Sklad ni pravna oseba.

2. člen

Namen sklada je dajanje posojil gospodarskim organizacijam, združenim in drugim družbenim organizacijam za gospodarske investicije, kakor tudi kmetijstvu in obrtništvu za pospeševanje njihove delavnosti.

3. člen

V občinski investicijski sklad se stekajo:

1. obresti od osnovnih sredstev komunalnih podjetij;

2. del dobička gospodarskih organizacij, ki pripada občinskemu investicijskemu skladu po predpisih o delitvi celotnega dohodka gospodarskih organizacij;

3. obresti za posojila iz tega sklada;

4. drugi dohodki, ki so določeni v zveznih predpisih.

4. člen

Najdaljši odplačilni roki in najnižja obrestna mera za posojila se določajo z družbenim planom občine Ljubljana-Bežigrad. Če v družbenem planu občine Ljubljana-Bežigrad to ni odločeno, veljajo zadevna določila zveznega družbenega plana.

3. člen

Sredstva investicijskega sklada občine Ljubljana-Bežigrad se nalagajo pri komunalni banki, ki izvršuje proračun občinskega ljudskega odbora.

6. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku«, uradnem glasilu OLO Ljubljana, uporablja pa se od 1. januarja 1956 dalje. Od dneva veljave tega odloka zgubi veljavo odlok z dne 3. jun. 1956, objavljen v »Glasniku« št. 31 z dne 6. julija 1956.

Ljubljana, 21. maja 1957.

Predsednik

Občinskega ljudskega odbora:
Franc Drobež l. r.

119.

OBČINA VRHNIKA

Občinski ljudski odbor Vrhnika je na XVIII. redni seji 24. V. 1957 na podlagi 1. in 2. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Temelnjega zakona o občinskih dokladih in o posebnem krajevnem prispevku (Ur. l. FLRJ št. 19/1957), 1. in 2. toč. XXII. poglavja zveznega družbene-

ga plana za leto 1957 (Ur. l. FLRJ št. 54/56), XVIII. poglavja družbenega plana Ljudske republike Slovenije za leto 1957 (Uradni list LRS št. 3/57) in 24. člena Statuta občine Vrhnika sprejel

ODLOK

o občinskih dokladih na dohodke od kmetijstva, samostojnih poklicev in od premoženj

A. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Na območju občine Vrhnika se pobira v letu 1957 občinska doklada na dohodke od kmetijstva, samostojnih poklicev in premoženj.

2. člen

Občinska doklada po tem odloku je proračunski dohodek občine Vrhnika.

3. člen

Občinska doklada se odmerja in plačuje v gotovini prav tako kot dohodnina in hkrati z njo.

4. člen

Določbe uredbe o dohodnini (Ur. list FLRJ št. 18/56) z vsemi spremembami in dopolnitvami, odloka o stopnjah dohodnine za leto 1957 (Ur. list FLRJ št. 15/57) ter Uredbe o prisilni izterjavi dohodkov in drugih proračunskih dohodkov (Ur. list FLRJ št. 33/53) se uporabljajo tudi za odmero in pobiranje občinske doklade.

5. člen

Davčne olajšave, ki so določene za dohodnino, veljajo tudi za občinsko doklado.

6. člen

Zavezance po 7. členu tega odloka uvršča v posamezne kategorije občinska davčna komisija.

B. STOPNJA OBČINSKE DOKLADE

7. člen

Osnovo za občinsko doklado od dohodkov iz kmetijstva tvori za leto 1957 ugotovljeni katastrski dohodek, stopnja pa znaša 16% tega dohodka.

8. člen

Zavezancem samostojnih poklicev in premoženj se za leto 1957 odmeri občinska doklada od davčne osnove, ki je podlaga za odmero dohodnine od samostojnih poklicev in premoženj, izvzemši zavezancem za davek od dohodkov iz dopolnilnega delovnega razmerja in od honorarnega dela. Občinska doklada se odmeri po sledečih stopnjah:

1. zavezancem obrtnikom, ki se bavijo pretežno s serijsko izdelavo, po stopnji 10%,

2. zavezancem obrtnikom, katerih dejavnost obstoji pretežno iz osebnih storitev ali storitev po individualnem naročilu, po stopnji 3%,

3. vsem ostalim zavezancem samostojnih poklicev in premoženj po stopnji 3%.

Občinska doklada se po tem čle-

nu ne odmeri zavezancem, katerih celokupni letni čisti dohodek ne presega 100.000 din.

9. člen

Obvezanci ostalih zasebnih poklicev ter zasebne pravne osebe plačajo doklade kot obrtniki po točki 2. 8. člena tega odloka.

C. ZAKLJUCNA DOLOČBA

10. člen

Ta odlok velja od dneva objave v »Glasniku«, uradnem glasilu OLO Ljubljana.

Vrhnika, 24. maja 1957.

Predsednik

Občinskega LO Vrhnika:
Janez Brenčič l. r.

Vsebina:

- Vabilo na 13. sejo Mestnega sveta.
- Poročilo Sveta za delo za leto 1956.
- Razpis mesta načelnika Tajništva za komunalne zadeve.
- 115 Odlok o uvedbi občinske doklade od dohodkov od kmetijstva, samostojnih poklicev in od premoženj v letu 1957 občine Grosuplje.
- 116 Odlok o povračilu stroškov za službeno potovanja ali terensko delo, ki se opravlja v mejah občine, do 10 km oddaljenosti od ožjega območja občine Litija.
- 117 Odlok o spremembi odloka o pobiranju turistične takse občine Litija.
- 118 Odlok o ustanovitvi občinskega investicijskega sklada občine Ljubljana-Bežigrad.
- 119 Odlok o občinskih dokladih na dohodke od kmetijstva, samostojnih poklicev in od premoženj v letu 1957 občine Vrhnika. Zaključni računi za leto 1956 gospodarskih organizacij.

Izveček iz poročila o poslovanju krojaškega podjetja »NOVOST«, Ljubljana, Rimska cesta 2, v letu 1956

Za leto 1956 je bilo postavljen plan na 149.000.000 din, dosežen je bil 138.880.341 din ali z 92,7%. Konec leta je bilo zaposlenih 129 delavcev in uslužbencev in 14 vajencev.

AKTIVA			BILANCA na dan 31. decembra 1956		PASIVA			
št. Zap.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	št. Zap.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	št. Zap.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	2.169	1.	Sklad osnovnih sredstev	2.169	1.	Sklad osnovnih sredstev	2.169
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	1.067	3.	Razni skladi	1.434	3.	Razni skladi	1.434
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	15.777	6.	Vir obratnih sredstev (skupno)	15.550	6.	Vir obratnih sredstev (skupno)	15.550
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva			C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
5.	Kupci in druge terjatve	8.241	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	5.213	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	5.213
6.	Druga aktiva	140	8.	Druga pasiva	3.028	8.	Druga pasiva	3.028
D. Finančni uspeh			D. Finančni uspeh			D. Finančni uspeh		
7.	Razporejeni dobiček	6.364	9.	Dobiček	6.364	9.	Dobiček	6.364
8.	Izguba	—	10.	Kritje izgube	—	10.	Kritje izgube	—
		Skupaj:			Skupaj:			Skupaj:
		33.758			33.758			33.758

Vodja računovodstva:
Tominc Franc

Predsednik upravnega odbora:
Stemberger Stane

Direktor podjetja:
Puc Ivan

Izveček iz poročila o poslovanju trgovine z železnino »OPREMA«, Ljubljana, Gosposvetska 4, v letu 1956

Trgovina »Oprema« je bila ustanovljena ob reorganizaciji trgovskega podjetja »Kovina« z odločbo MLO Ljubljana št. G-7175-1-54 od 3. decembra 1954. Trgovina je zaposlovala 15 delavcev in uslužbencev ter 2 vajenca. Zaključni račun za leto 1956 je bil potrjen od ObLO Ljubljana-Center z odločbo št. 2308/1-72-61 z dne 30. marca 1957.

AKTIVA			BILANCA na dan 31. decembra 1956		PASIVA			
št. Zap.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	št. Zap.	Naziv postavke	Znesek v 000 din	št. Zap.	Naziv postavke	Znesek v 000 din
A. Osnovna in izločena sredstva			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev			A. Viri osnovnih in izločenih sredstev		
1.	Osnovna sredstva	1.085	1.	Sklad osnovnih sredstev	1.085	1.	Sklad osnovnih sredstev	1.085
2.	Investicije v teku	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—	2.	Dolgoročni krediti za dokončane investicije	—
3.	Izločena sredstva in druga investicijska sredstva	3.824	3.	Razni skladi	3.960	3.	Razni skladi	3.960
B. Obratna sredstva			B. Viri obratnih sredstev			B. Viri obratnih sredstev		
4.	Skupna obratna sredstva	30.317	6.	Vir obratnih sredstev (skupno)	29.900	6.	Vir obratnih sredstev (skupno)	29.900
C. Sredstva v obračunu in druga aktiva			C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva			C. Viri sredstev v obračunu in druga sredstva		
5.	Kupci in druge terjatve	8.416	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	8.797	7.	Dobavitelji in druge obveznosti	8.797
6.	Druga aktiva	60	8.	Druga pasiva	—	8.	Druga pasiva	—
D. Finančni uspeh			D. Finančni uspeh			D. Finančni uspeh		
7.	Razporejeni dobiček	58	9.	Dobiček	58	9.	Dobiček	58
8.	Izguba	—	10.	Kritje izgube	—	10.	Kritje izgube	—
		Skupaj:			Skupaj:			Skupaj:
		43.760			43.760			43.760

Vodja računovodstva:
Samotorčan Ivo

Predsednik upravnega odbora:
Perša Stefan

Direktor podjetja:
Belčič Jože